

beelden als afgoderij. "Die predicktempelen sol men reynigen van allen altaren, groven beelden, und allen heidenschen ornamenten, unde anders eerlick zyren. Men sol die affgoderie in den gront vernylen, dat gantze missenwerck mit synen altaren, beelden, kleideren und allen heydenschen ceremonien uyt des volcks ogen nemen. Dit sol alleen gescheen durch die gotfruchtige overheit, sict van Ezechias, IV Regum cap. 18 unde van Josias cap. 23, wie sie die affgodennesten gestoirt hebben, unde van Gott des halven gepresen zijnen. Alle fursten unde overheden lijnen schuldich die bekende affgoderij binnen hoir landen af te stellen, unde to arbeiden dat Godes woirt dair recht gepredickt werde". Anastasius Veluanus' werk werd herhaaldelijk herdrukt, meer dan tien malen in een eeuw, zodat het zeker ruime verspreiding kende.

De Heidelberger catechismus (zondag XXXV) leerde: *"wij moeten niet wijzer zijn dan God, dewelke Zijne Christenen niet door stomme beelden, maar door de levende verkondiging van Zijn Woord wil onderwezen hebben"*.

Volgens artikel 36 van de Nederlandse geloofsbelijdenis was het de taak van de overheid *"om te weren en uit te roeien alle afgoderij en valsens godsdienst, om het rijk des antichrists te gronde te werpen"*.

Op één punt waren de Calvinisten het onderling oneens: moest de overheid de afgoderij weren en uitroeien of mocht ook het volk dat gaan doen als de overheid nalatig bleef?

In de zomer van 1566 werd de beeldencultus heftig gelaakt tijdens de hagepreken.

Uit het onderzoek van het begin van de Beeldenstorm is gebleken, dat een viertal predikanten de gangmakers waren van de beweging: Sebastiaan Matte, Jacob de Buyzere, Julien 'de predikant van Armentiers' en Frans Antoon Algoet bijgenaamd de Swarte.

De Beeldenstorm begon in het Sint-Laurentiusklooster te Steenvoorde, op 10 augustus, na een preek van Sebastiaan Matte, onder leiding van Jacob de Buyzere. Drie dagen later werd er gestormd in het Sint-Antoniusklooster te Belle na een predicatie van Jacob de Buyzere.

Op 14 augustus kwam Sebastiaan Matte te Poperinge. Hij predikte op het kerkhof en toonde zijn toehoorders verzegelde brieven van de koning, waarin deze het 'zuiveren' van kerken en kloosters toeliet, ontegensprekelijk een flagrante aansporing tot de Beeldenstorm, die onmiddellijk werd uitgevoerd.

Van Poperinge trok Sebastiaan Matte naar Brielen, vlak bij Ieper. Onderweg zuiverden zijn gezellen de parochiekerken van Elverdinge, Reningelst en Vlamertinge. Terwijl Sebastiaan Matte te Brielen bleef, stormde zijn gewapende escorte in alle kerken rondom Ieper.

De volgende dag werkten zij samen met de Ieperlingen tijdens de Beeldenstorm in de stad. Van Brielen vertrok Sebastiaan Matte met zijn gevolg noordwaarts, naar Lo. Onderweg verwoestten zij verschillende kerken. Terwijl hij zich te Lo ophield, zond Sebastiaan Matte een groep van veertig man naar Diksmuide, om de kerken te zuiveren onder leiding van Jan Camerlynck.

Op 15 augustus predikten Jacob de Buyzere en Julien te Stegers; onmiddellijk daarna begon de Beeldenstorm in de parochiekerken en in de kloosters. Van Stegers vertrokken beeldenstormers in verschillende richtingen: naar Merris en Meteren in het noorden, naar La Gorgue en Lestrem in het zuidwesten en naar Wentle in het zuidoosten. Dezelfde dag predikte Julien nog te Zetleken, op enkele kilometers ten oosten van Stegers, waar zijn preek dezelfde uitwerking had.

Op 16 augustus leidde Frans Antoon Algoet de Beeldenstorm te Menen. Vanuit deze stad organiseerde hij de 'zuivering' van de kerken op verschillende plaatsen in de